

ÎNCHEIERE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tamara Cotelea, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Cotelea împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Rozioservin” cu privire la constatarea existenței raportului de muncă, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă, a retribuițiilor salariale restante, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 13 aprilie 2016, Tamara Cotelea a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Rozioservin” solicitând încasarea salariului restant în sumă de 30000 de lei, care nu a fost achitat începând cu 01 ianuarie 2015 și până la momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată, ca echivalent al prejudiciului material cauzat prin încălcarea dreptului de a munci, încasarea unei compensații suplimentare în mărime de 10000 de lei, echivalentul a 5 salarii, în locul restabilirii la locul de muncă în temeiul art. 90 alin. (4) din Codul muncii, repararea prejudiciului moral în sumă de 10000 de lei, cauzat de către angajator angajatului prin încălcarea dreptului de a munci și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că a fost angajată la SRL „Rozioservin”, în funcția de manichiuristă începând cu luna decembrie 2008 până la 29 ianuarie 2016. Totodată, a indicat că au convenit plata unui salariu fix în mărime de 2000 de lei, plus un procent zilnic din sumele plătite de clienți în cazul în care câștigul zilnic depășea suma de 250 de lei. Acest procent era variabil și era fixat de către administratoarea salonului „Olimpiada”, Tatiana Rotaru. La fiecare sfârșit de zi, o parte din sumele primite de la clienți, în funcție de fluxul de clientelă, se transmitea către administratorii salonului „Olimpiada”, iar restul sumei îi rămânea.

Totodată, a indicat că, deși, a muncit mai mult de 7 ani în funcția de manichiuristă la SRL „Rozioservin” în cadrul salonului „Olimpiada”, angajatorul a refuzat să-i întocmească și să încheie cu ea un contract individual de muncă. Or, a acceptat să muncească la salonul „Olimpiada”, deoarece inițial se afla în relații bune

cu administratorul salonului, Tatiana Rotaru, care i-a promis că în viitor va încheia un contract individual de muncă.

Reclamanta a menționat că nu a solicitat până în prezent salariul restant, deoarece Tatiana Rotaru o amenința permanent că în orice moment poate pierde posibilitatea de a munci în salonul „Olimpiada”, spunându-i totodată că în viitor va fi încheiat contractul individual de muncă. Drept dovadă a raporturilor de muncă și a angajamentului SRL „Rozioservin” de a încheia un contract individual de muncă, servește certificatul eliberat de SRL „Rozioservin”, care a fost prezentat la o bancă în vederea obținerii unui credit de consum.

Reclamanta a declarat că, în data de 30 ianuarie 2016, după o boală tratată în regim staționar câteva zile, s-a prezentat la serviciu, însă nu a fost lăsată să muncească, fiindu-i comunicat că nu urmează să se mai prezinte la locul de muncă.

La 27 martie 2018, Tamara Cotelea, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, a depus o cerere cu privire la reluarea procesului și concretizarea pretențiilor din acțiune, solicitând constatarea faptului cu valoarea juridică a admiterii la muncă la salonul „Olimpiada”, administrat de către SRL „Rozioservin”, începând cu luna decembrie 2008 și până la data de 29 ianuarie 2016, încasarea salariului restant în sumă de 30000 de lei, care nu a fost achitat începând cu 01 ianuarie 2015 și până în momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată, ca echivalent al prejudiciului material cauzat prin încălcarea dreptului reclamantei de a munci, încasarea unei compensații suplimentare în mărime de 10000 de lei, echivalentul a 5 salarii, în locul restabilirii la locul de muncă, în temeiul art. 90 alin. (4) din Codul muncii, repararea prejudiciului moral în sumă de 10000 lei, cauzat de către angajator angajatului prin încălcarea dreptului de a munci.

Prin încheierea din 27 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 235 alin. (2) Cod de procedură civilă s-a reluat examinarea cauzei civile în fond, în legătură cu clarificarea unor noi circumstanțe importante.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Cotelea și s-a constatat faptul raportului de muncă încheiat între Tamara Cotelea și SRL „Rozioservin”; s-a încasat de la SRL „Rozioservin” în beneficiul Tamarei Cotelea compensația suplimentară în locul restabilirii la locul de muncă în sumă de 6000,00 de lei; s-a încasat de la SRL „Rozioservin” în beneficiul Tamarei Cotelea retribuiția salarială pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă începând cu 01 ianuarie 2015 până la data de 13 aprilie 2016 în sumă totală de 30000,00 de lei; s-a încasat de la SRL „Rozioservin” în beneficiul Tamarei Cotelea prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar, ceea ce constituie 2000,00 de lei; s-au încasat de la SRL „Rozioservin” în beneficiul Tamarei Cotelea cheltuielile de judecată pentru asistență juridică acordată proporțional părții admise din acțiune, în mărime de 2500,00 de lei; totodată, s-a dispus executarea imediată a hotărârii în partea încasării în beneficiul Tamarei Cotelea a unui salariu mediu lunar pentru perioada de absență forțată de la muncă în sumă de 2000,00 de lei; în rest, acțiunea în partea pretențiilor și sumelor bănești neadmise, a fost respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Rozioservin”, reprezentat de avocatul Ruslan Vasilica și s-a casat hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Cotelea împotriva SRL

„Roziосervin” cu privire la constatarea existenței raportului de muncă, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă și a retribuițiilor salariale restante, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Cotelea împotriva SRL „Roziосervin” cu privire la constatarea existenței raportului de muncă, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă și a retribuițiilor salariale restante, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că raportând circumstanțele prezentate la normele de drept relevante speței, reclamanta Tamara Cotelea, nu a făcut dovada faptului admiterii la muncă în cadrul SRL „Roziосervin”, iar concluzia primei instanțe sub acest aspect este neîntemeiată. Așadar, instanța de apel a relevat că la baza raționamentului primei instanțe cu privire la constatarea raportului de muncă între Tamara Cotelea și SRL „Roziосervin”, au fost puse depozițiile Ludmillei Topol, care fiind audiată în calitate de martor, a comunicat că o cunoaște pe Tamara Cotelea începând cu anul 2008, de când a apelat la serviciile prestate de aceasta în cadrul salonului „Olimpiada”, dar care nu cunoaște dacă aceasta era angajată în cadrul salonului sau nu. A susținut că pentru serviciile prestate de Tamara Cotelea, aceasta îi achita prețul personal dânssei.

În contextul dat, instanța de apel a considerat că prima instanță greșit a pus la baza concluziilor sale depozițiile date de martor, deoarece din acestea nu rezultă faptul că Tamara Cotelea se afla în raporturi de muncă cu SRL „Roziосervin”. Or, după cum a invocat reclamanta în cuprinsul cererii de chemare în judecată și în fața instanței de apel, aceasta își desfășura activitatea în cadrul salonului „Olimpiada”, având propriul său loc, avea clienții săi de la care încasa personal plata pentru serviciile prestate de ea, iar la sfârșitul zilei achita administrației salonului o plată anumită.

Totodată, instanța de apel a precizat că pornind de la faptul că încheierea contractului individual de muncă în scris este o condiție de formă a acestuia, nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic, conform art. 211 alin. (1) Cod civil.

La fel, instanța de apel a apreciat critic raționamentul primei instanțe cu privire la faptul că este superficială concluzia Inspectoratului de Stat al Muncii cu privire la imposibilitatea stabilirii raportului de muncă între Tamara Cotelea și SRL „Roziосervin”. Or, Inspectoratul de Stat al Muncii în virtutea misiunii și funcțiilor de bază, instituite prin Hotărâre de Guvern, este autoritatea de stat învestită cu efectuarea controlului respectării legislației în domeniul raporturilor de muncă, iar în urma investigațiilor făcute în cadrul SRL „Roziосervin”, acesta nu a stabilit existența raporturilor de muncă între Tamara Cotelea și SRL „Roziосervin”. Tamara Cotelea nu a contestat actul Inspectoratului de Stat al Muncii nr.366 din 21 martie 2016, prin ce s-a dedus că aceasta a fost de acord cu constatările date.

Deopotrivă, instanța de apel a reținut că lipsa raporturilor de muncă între Tamara Cotelea și SRL „Roziосervin” este confirmată și prin răspunsul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr.10-724 din 31 octombrie 2018, conform căruia Tamara Cotelea a fost înregistrată cu statut de șomer la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă sectorul Botanica, mun. Chișinău de 7

ori, în perioadele: 24 ianuarie 2008-14 martie 2008; 24 martie 2009-16 septembrie 2009; 21 decembrie 2009-01 iunie 2012; 04 noiembrie 2013 - 18 martie 2014; 30 martie 2014-18 august 2014; 21 august 2017-12 ianuarie 2015 și 14 aprilie 2015-17 mai 2016. În sens uzual, noțiunea de șomer reprezintă muncitorul apt de muncă, care este pus în situația de a nu avea de lucru și care nu se poate angaja nicăieri.

Prin prisma acestui temei, instanța de apel a considerat că Tamara Cotelea, invocând existența raporturilor de muncă cu SRL „Roziroservin” în perioada anilor 2008-2016, nu era îndreptățită să fie înregistrată cu statut de șomer la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, în aceeași perioadă de timp.

În consecință, în lipsa unor dovezi fiabile, instanța de apel a considerat neîntemeiată și pasibilă respingerii cerința reclamantei cu privire la constatarea faptului admiterii la muncă a acesteia la salonul „Olimpiada”, administrat de SRL „Roziroservin”, începând cu luna decembrie anul 2008 până la 29 ianuarie 2016. În speță, odată cu constatarea lipsei raportului de muncă între Tamara Cotelea și SRL „Roziroservin”, instanța de apel a opinat că neexecutarea obligației de plată a salariului, nu-i poate fi imputată SRL „Roziroservin”, deoarece aceasta nu are calitatea de angajator, respectiv nu are calitatea de subiect al raportului juridic obligațional invocat de Tamara Cotelea.

Prin urmare, instanța de apel a considerat neîntemeiată și pasibilă respingerii cerința reclamantei Tamara Cotelea cu privire la încasarea salariului restant în sumă de 30000 de lei, care nu a fost achitat, precum pretinde reclamanta, începând cu 01 ianuarie 2015 și până în momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată. În mod corespunzător, instanța de apel a apreciat că prima instanță neîntemeiat a dispus încasarea din contul SRL „Roziroservin” în beneficiul Tamarei Cotelea a retribuiției salariale în mărime de 30000 de lei pentru perioada de absență forțată de la muncă de la 01 ianuarie 2015 până la data de 13 aprilie 2016. Din considerentul că la caz nu a fost constatată eliberarea nelegitimă din serviciu a Tamarei Cotelea de către SRL „Roziroservin”, între părți neexistând raporturi de muncă, instanța de apel a considerat neîntemeiate și pasibile respingerii cerințele reclamantei Tamara Cotelea cu privire la plata unei compensații suplimentare în mărime de 10000 de lei, echivalentul a 5 salarii, în locul restabilirii la locul de muncă, în temeiul art. 90 alin. (4) din Codul muncii și repararea prejudiciului moral în sumă de 10000 de lei, cauzat de către angajator angajatului prin încălcarea dreptului de a munci. Prima instanță nejustificat a dispus încasarea de la SRL „Roziroservin” în beneficiul Tamarei Cotelea a sumelor în mărime de 6000 de lei cu titlu de compensație suplimentară în locul restabilirii la muncă și respectiv în mărime de 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. Având în vedere faptul că Tamara Cotelea a pierdut procesul, instanța de apel a considerat neîntemeiată și pasibilă respingerii cerința acesteia cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 de lei.

La 18 decembrie 2018, Tamara Cotelea, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe, încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor pentru asistență juridică suportate în instanța de apel în sumă de 1480 de lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică suportate în instanța de recurs în sumă de 2000 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța nu a aplicat legea care trebuia să

fie aplicată, a aplicat o legea care nu trebuia să fie aplicată. Instanța de apel a apreciat probele în mod arbitrar ceea ce a cauzat soluționarea greșită a litigiului dedus judecării.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 01 noiembrie 2018, iar Tamara Cotelea, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, a declarat recurs la 18 decembrie 2018, ceea ce denotă că recursul este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Tamara Cotelea, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tamara Cotelea, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele

de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Tamara Cotelea, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Tamara Cotelea, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh